

Signalering van minderjarigen uit Oekraïne
Handreiking voor gemeenten
Versie 14-06-2022

Onder de huidige ontheemden uit Oekraïne bevinden zich ook kinderen (0-18 jaar) die zonder ouder(s) naar Nederland zijn gekomen. Ze zijn alleen naar Nederland gekomen of komen in het gezelschap van één of meerdere volwassene(n), niet zijnde hun ouder(s). Tijdige signalering van deze kinderen tot 18 jaar is van groot belang om zorg te kunnen dragen voor een verantwoorde opvang, begeleiding en registratie.

Signalering door gemeenten

Zodra gemeenten minderjarigen signaleren in de gemeentelijke opvang (GOO), particuliere opvang (POO), een Humanitair Service Punt (HSP), een gastgezin, bij BRP inschrijving of een andere vorm van opvang is het zaak om zo snel mogelijk te vragen of ze samen zijn met hun vader of moeder. Dat kunnen zij doen aan de hand van onderstaande vragen. Ook wordt gevraagd aan gemeenten om goed de paspoorten te bekijken. Kijk hierbij naar andere achternamen, onlogisch leeftijdsverschil etc. Vraag door! En check op www.rvig.nl waar documenten aan moeten voldoen.

Vragen die gesteld kunnen worden aan het kind zelf

1. Is dit je vader?

Oekraïens: Це твоя батько?

Russisch: Это твоя твой отец?

2. Is dit je moeder?

Oekraïens: Це твоя мати?

Russisch: Это твоя мама?

3. Ken je de mensen waarmee je nu reist? En wie zijn dat dan?

Oekraïens: Знаєш ти цих людей з ким ти прибув? Хто вони ?

Russisch: Знаешь ли ты этих людей с кем ты прибыл? И кто они?(эти люди)

Vragen die gesteld kunnen worden aan de meereizende volwassene(n)

1. Bent u de vader?

Oekraïens: Ви батько?

Russisch: Вы отец?

2. Bent u de moeder?

Oekraïens: Ви мама?

Russisch: Вы мама?

3. Bent u een bekende van het kind?

Oekraïens: Ты знаєш цю дитину?

Russisch: Ты знаешь этого ребёнка?

4. Welke relatie heeft u met het kind (voogd, oom, tante, opa, oma, anders) ?

Oekraïens: Які відносини ти маєш до цієї дитини?(опікун, дядько, тітка, дідусь, бабуся або інше)?

Russisch: Какое отношение ты имеешь к этому ребёнку? (опекун, дядя, тётя, дедушка,бабушка,или другое)?

5. Wil en kunt u voor het kind zorgen de komende periode?

Oekraïens: Чи можеш ти дбати про цю дитину найближчим часом?

Russisch: Сможешь ли ты заботится о нем в ближайшее время?

Melden

Als een gemeente vaststelt dat minderjarigen zonder begeleiding van hun ouder(s) reizen, moet er direct contact opgenomen worden met Nidos. Nidos beoordeelt vervolgens in een intake met de minderjarige, en waar mogelijk met de ouders op afstand, of het aanvragen van tijdelijke voogdij gepast is. Indien de minderjarige met volwassen begeleiders verblijft in een gastgezin, meldt Nidos dit bij de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De RvdK kan dan een justitiële screening van het gastgezin uitvoeren.

De gemeente meldt de minderjarige bij Nidos aan via 088-5011885 of oeukraine@nidos.nl

Voor minderjarigen die in de afgelopen maanden door een gemeente reeds bij de RvdK zijn aangemeld volgens het voormalige proces geldt het volgende:

- *Indien de RvdK nog geen onderzoek is gestart, wordt de aanmelding door de RvdK overgedragen aan Nidos.*
- *Indien de RvdK al wel een onderzoek is gestart, maar er nog geen besluit over voogdij is genomen leveren de RvdK en Nidos in onderling overleg maatwerk.*
- *Voor minderjarigen die in het verleden bij de RvdK zijn aangemeld en waarvoor er sindsdien geen tijdelijke voogdij is aangevraagd of is toegekend, geldt dat de gemeente elke minderjarige bij Nidos moet melden indien gewijzigde omstandigheden bekend zijn bij de gemeente, en mag melden indien de gemeente hier anderszins aanleiding toe ziet.*

Eerste opvang

- Een minderjarige onder begeleiding van een volwassene, niet zijnde de ouder, wordt met deze begeleiders in de GOO of POO opgevangen.
- Een minderjarige zonder begeleiding van een volwassene wordt direct opgevangen in opvang Nidos (gezin of groep).
- Bij twijfelgevallen overleggen Nidos en de gemeente over de meest geschikte directe opvang.

Vervolg bij toekennen tijdelijke voogdij door de rechter

- Nidos informeert de gemeente over de beslissing van de rechter.
- De minderjarige valt formeel onder de bescherming van Nidos. Hiermee is de verantwoordelijkheid voor de opvang (in gezinsverband of binnen de kleinschalige opvang) en (voogdij- en woon)begeleiding automatisch bij Nidos belegd, totdat het gezag weer aan de ouder(s) is overgedragen of tot het bereiken van 18-jarige leeftijd.
- Nidos beoordeelt de passende verblijfsplek voor de minderjarige. Indien Nidos oordeelt dat het in het belang van het kind is dat de minderjarige bij de volwassen begeleiders verblijft in de GOO of POO kan dit. Nidos behoudt ook in dit geval de tijdelijke voogdij.

Vervolg bij niet aanvragen van tijdelijke voogdij of afwijzing van een verzoek door de rechter

- Nidos verzorgt een zorgvuldige overdracht van beschikbare informatie richting de gemeente, in lijn met wet- en regelgeving inzake het delen van gegevens.
- Gemeente en Nidos bepalen in samenspraak wat een passend vervolgtraject is voor de minderjarige op het gebied van:
 - Opvang: gastgezin, GOO, POO, reguliere jeugdzorg/jeugdhulp etc.
 - Begeleiding.
- Indien op basis van de intake van Nidos en/of de periode gedurende de aanvraag voor tijdelijke voogdij kenbaar is geworden wie de feitelijke verzorger is, en indien deze informatie met instemming door Nidos met de gemeente kan worden gedeeld, kan de gemeente deze informatie gebruiken om te bepalen aan wie het leefgeld voor de minderjarige wordt verstrekt als zijnde de feitelijke verzorger.
- Wanneer de minderjarige verblijft in de eerste opvang van Nidos, verhuist de minderjarige naar een passende vervolgplek, waar mogelijk in de gemeente (waar minderjarige is aangetroffen).
- Wanneer wordt geconstateerd dat de huidige opvangplek binnen de gemeente niet toereikend is, verhuist minderjarige naar een passende opvangplek, in overleg tussen gemeente en Nidos.
 - In geval van een nieuw gastgezin meldt Nidos dit bij de RvdK, voor een justitiële screening.

- Nidos heeft geen formele rol meer na de zorgvuldige overdracht.
- De RvdK wordt betrokken wanneer een reguliere kindbeschermingsmaatregel noodzakelijk is, volgens het reguliere proces.

Wat te doen als derden minderjarigen willen ophalen uit de opvang

Er kunnen vrienden, familie of gastgezinnen naar de opvanglocatie komen die de minderjarige alleen of met meereizende volwassenen willen ophalen.

▪ **Kind alleen**

Alleenreizende minderjarigen mogen niet opgehaald worden vanuit de opvang. Als de gemeente een minderjarige aantreft in een opvanglocatie die zonder ouder(s) of andere meereizende volwassenen daar verblijft, moet de gemeente direct contact opnemen met Nidos:

bureauopvang@nidos.nl of 088 – 5011265. Nidos kan advies geven hoe te handelen.

▪ **Kind met meereizende volwassene(n), niet zijnde de ouders**

Als er een gastgezin (vrienden, familie, overig) het kind mét meereizende volwassene(n) komt ophalen uit de opvanglocatie met wie de ontheemden uit Oekraïne ook mee willen gaan, dan is het belangrijk dat alle gegevens van het gastgezin worden genoteerd en hun document worden gescreend. Het volgende wordt aan gemeenten gevraagd:

- Kopie van het paspoort van het gastgezin
- Noteren van telefoonnummer en check van telefoonnummer ter plaatse
- Noteren van het verblijfadres
- Onderzoek van de onderlinge relatie

Het kind dient vóór vertrek te zijn aangemeld bij Nidos voor een intake.

Indien er een tijdelijk voogd is toegewezen neemt de gemeente vóór vertrek uit de opvanglocatie contact op met Nidos.

Indien er geen tijdelijke voogd is toegewezen maar een intake bij Nidos heeft wel reeds plaatsgevonden, geeft de gemeente de gegevens van het gastgezin door aan Nidos. Nidos kan dit vervolgens melden bij de Raad voor de Kinderbescherming zodat het gastgezin gescreend kan worden. Het kind kan dan mét de meereizende volwassene vertrekken uit de opvanglocatie.